

NOTAT

Unntatt innsyn
Offl §14

Løpenr.: 12501/14
Saknr.: 13/777-5
Ark.nr.: KULVERN
Saksbeh. Liv Cecilie Evenstad
Dato: 03.04.2014

Til: Fylkesråd for samferdsel og miljø
Fra: Samferdsels- og miljøetaten

KONSESJON TVERRELVA MINIKRAFTVERK - BALFJORD KOMMUNE

Fra 1. januar 2010 har fylkeskommunen hjemmel til å gi tillatelse i saker som gjelder utbygging av kraftverk med installert effekt på inntil 1 MW. Det er tillagt enkelte begrensninger til dette. NVE avgjør i den enkelte sak om disse begrensningene foreligger.

Troms fylkeskommune har vurdert konsesjonssøknaden for bygging av Tverrelva kraftverk i Balsfjord kommune. Vurderingen er basert på NVE sin behandling av konsesjonssøknaden og fylkesrådets tidligere høringsuttalelser knyttet til små vannkraftverk.

Troms fylkeskommune innstiller på at det blir gitt tillatelse til bygging av Tverrelva kraftverk på angitte vilkår. Tillatelsen gis etter vannressurslovens § 8.

Troms fylkeskommune mener at kriteriene i vannressursloven § 25 «Konsesjon kan bare gis hvis fordelene i tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørsfeltet», er oppfylt.

Vurdering

Det vises til fylkesrådssak «Innstilling om utbygging av kraftverk i Ullsfjord, Tromsø kommune, Troms fylke – uttalelse til OED» fra mars 2013.

Her går fylkesrådet i Troms mot NVE sin innstilling om å bygge ut 3 av 6 mindre vassdrag. I stedet anbefaler man å bygge ut 4 vassdrag gjennom 3 store kraftverk der vannressursene samles og reguleres i magasiner.

Argumentasjonen er blant annet at «vassdragene i Ullsfjord er en av svært få muligheter i regionen for etablering av reguleringsmagasiner med evne til vesentlig vinterkraftproduksjon. Gjennom innføring av mer uregulert kraft fra vindkraft og uregulert småkraft vil behovet for og verdien av regulerbar kraft øke.

.. Betydningen av reguleringsmagasiner og vinterkraft har regional interesse

... Likevel må man i denne type saker ikke bare vurdere de absolutte miljøkonsekvenser, men konflikter pr. produsert mengde energi. Vassdrag er en begrenset ressurs, og eventuelle utbygginger må avveies mellom en rekke interesser. Således er det en forutsetning at konsesjon til utbygging av vassdrag forplikter til at vannressursen utnyttes på den mest energi- og miljøeffektive måte. «

Slik argumenterer fylkesrådet for utbygging der man kan ha regulerings- og vinterkraftmulighet framfor mindre utbygginger som ikke gir vinterkraft, og hvor det skal mange flere utbygginger til for å oppnå tilsvarende energimengde.

På den andre siden vil en utbygging etter omsøkt plan gi ca 2,3 GWh per år i fornybar energiproduksjon. Selv om dette isolert sett ikke gir et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, utgjør små vannkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang til fornybar energi. De siste 2 årene har NVE klarert ca 1,9 TWh ny energi fra små kraftverk. De fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser, men så lenge disse ikke er av svært stor verdi eller dersom de kan avbøtes i tilstrekkelig grad, kan det gis konsesjon til tiltaket. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag til den politiske satsingen på små kraftverk og satsingen på fornybar energi.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE anbefaler at fylkeskommunen gir tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Tverrelva kraftverk på anbefalte vilkår.

Når det gjelder høringsuttalelser fra blant annet Troms fylkeskommune og Fylkesmannen i Troms, henvises til oversendelsesbrev fra NVE, sak 13/777-2. TFK har i sitt høringsvar skrevet at det ikke er kjente kulturminner innen influensområdet.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Ingen økonomiske eller administrative konsekvenser

Forslag til innstilling

Fylkesrådet følger NVEs innstilling av 31.1.2013 og innstiller på at det blir gitt tillatelse til bygging av Tverrelva kraftverk på angitte vilkår. Tillatelsen gis etter vannressursloven § 8.

Med vennlig hilsen

Bjørn H. Kavli
samferdselssjef

Vedlegg:

1. Konsesjonsvilkår Tverrelva i Balsfjord
2. Øvrige forutsetninger for konsesjon

Det vises også til

- Fylkesrådssak 78/13; Innstilling om utbygging av kraftverk i Ullsfjord, Tromsø kommune, Troms fylke – uttalelse til OED
- «Søknad om tillatelse til å bygge Tverrelva kraftverk i Balsfjord kommune i Troms – oversendelse av NVEs innstilling. SAK 13/777-3.

Vedlegg 1

Vassdragskonsesjon

I medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kgl. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 7. desember 2009

gis tillatelse til

bygging av Tverrelva kraftverk i Balsfjord kommune i Troms.

Meddelt: Tormod Gangsei

Dato:

Varighet: Ubegrenset

Ref: NVE 201105544-34, TFK 13/777

Kommune: Balsfjord

Fylke: Troms

Vassdrag: Tverrelva

Vassdragnr.: 196.5A

Med henvisning til søknad av 13.05.2012, NVEs innstilling av 9.7.2013 i KI notat nr. 15/2013 og delegering til fylkeskommunen fra OED av 7.12.2009, gir Troms fylkeskommune tillatelse til bygging av Tverrelva kraftverk i Balsfjord kommune på følgende vilkår:

1. Vannslipping

I tiden 1.6-30.9 skal det slippes 20 l/s. Resten av året skal det slippes 10 l/s.

Kraftverket skal til enhver tid kjøres etter tilsiget, alle endringer skal skje gradvis, og typisk start-/stoppkjøring skal ikke forekomme.

Ved inntaksdammen skal det etableres måleanordning for registrering av minstevannføring. Dataene skal forelegges NVE ved forespørsel.

2. Bortfall av konsesjon

Konsesjonen faller bort hvis ikke arbeidet er satt i gang senest fem år fra konsesjonens dato og fullføres innen ytterligere fem år jf. vannressursloven § 19 og vassdragsreguleringsloven § 12 nr. 1 tredje ledd. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kan forlenge fristen med inntil fem nye år. I fristene regnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

3. Konsesjonærs ansvar ved anlegg/drift m.v.

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

4. Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

5. Naturforvaltning

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet

- a. å sørge for at forholdene i **Tverrelva** er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk reduseres,
- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og ev. regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av Miljødirektoratet å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingen. Dette kan være arkiveringsundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen.

V

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

6. Automatisk fredete kulturminner

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning/Sametinget med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

7. Ferdsel m.v.

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utlignjengelige.

8. Terskler m.v.

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan NVE pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan NVE pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

9. Hydrologiske observasjoner, kart m.v.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av NVE utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

10. Merking av usikker is

De partier av isen på vann og inntaksmagasiner som mister bæreevnen på grunn av reguleringene og overføringene må merkes eller sikres etter nærmere anvisning av NVE.

11. Etterundersøkelser

Konsesjonæren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av reguleringens virkninger for berørte interesser. Undersøkelsesrapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. NVE kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

12. Luftovermetning

Konsesjonæren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg ved anleggets senere drift at luftovermetning forekommer i skadelig omfang, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av NVE bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

13. Varslingsplikt

Konsesjonæren plikter å varsle NVE om navne- og/eller adresseendringer. Ved eventuell overdragelse av anlegget skal NVE godkjenne overdragelsen i forkant.

14. Kontroll med overholdelsen av vilkårene

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår. Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

For å sikre at vedtak i medhold av vannressursloven blir gjennomført, kan den ansvarlige pålegges tvangsmulkt til staten, jf. vannressursloven § 60. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Når et rettstridig forhold er konstatert kan det gis pålegg om retting og om nødvendig pålegges stans i pågående virksomhet, jf. vannressursloven § 59.

Overskrides konsesjon eller konsesjonsvilkårene eller pålegg fastsatt med hjemmel i vannressursloven kan det ilegges overtredelsesgebyr, eller straff med bøter eller fengsel inntil tre måneder, jf. vannressursloven §§ 60a og 63 første ledd bokstav c.

sign.

sign.

Vedlegg 2.

Øvrige forutsetninger for konsesjon

NVE har gitt følgende anbefalinger som vi velger å sette som forutsetning for konsesjon:

Søker har foreslått en minste vannføring på 10 l/s gjennom året i Tverrelva.

NVE mener foreslått minste vannføring er svært lav i sommerhalvåret og mener det bør fastsettes en minste vannføring som tilsvarer 5-persentilen for sommer i perioden 1.6-30.9.

NVE mener at høyere vannslipp om sommeren vil gi bedre vilkår for vekst og opprettholdelse av fuktighetskrevenne flora i og langs vassdraget, samt vannlevende bunndyr, insekter og ørret. NVE mener at slipp av tilstrekkelig minste vannføring vil være i tråd med bestemmelsene i vannforskriften § 12.

Vi forutsetter derfor, etter forslag fra NVE, at minste vannføring er 20 l/s i perioden 1.6-30.9 og 10 l/s resten av året for å få konsesjon.

Andre forutsetninger for konsesjon:

Inntak	Ca 340 moh
Kraftstasjon	Ca 80 moh
Største slukeevne	450 l/s
Minste slukeevne	20 l/s
Maksimal installert effekt	935 kW
Vannvei	Helt nedgravd
Vei	Det etableres en midlertidig anleggsvei som nedgraderes til traktorvei. Det skal legges opp til naturlig revegetering av hele veitraseen. Bru av ev. traktor eller ATV skal være mulig i en fremtidig driftssituasjon. Veien skal være avstengt med bom.
Annet	Jordkabeltrase i grøft langs eksisterende vei, Frostveien, med tilknytning til lokalt nett ved Myrvoll.

For øvrig vises til merknader til de enkelte konsesjonsvilkårene i NVEs bakgrunn for vurdering i oversendelse fra NVE, ref 201105544 og NVEs oversendelsesbrev av 9.7.2013.

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 19.05.2014
Utvalgssak: 97/14

Resultat:

Arkivsak: 13/777-7
Tittel: BALSFJORD KOMMUNE - TVERRELVA MINIKRAFTVERK

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Fylkesrådet følger NVEs innstilling av 31.1.2013 og innstiller på at det blir gitt tillatelse til bygging av Tverrelva kraftverk på angitte vilkår. Tillatelsen gis etter vannressursloven § 8.

I utgangspunktet ønsker fylkesrådet utbygginger der man kan ha regulerings- og vinterkraftmulighet framfor mindre utbygginger som ikke gir vinterkraft, og hvor det skal mange flere utbygginger til for å oppnå tilsvarende energimengde.

Det aktuelle kraftverket er ikke aktuelt for magasinering. Fylkesrådet går likevel inn for konsesjon da samlet ulempe ved utbygging er mindre enn fordelene.

2. Fylkesrådet vil presisere at dette ikke skal oppfattes som et prinsippvedtak angående positiv innstilling til fremtidige konsesjoner til minikraftverk.

